

Intervenció del Primer Secretari, José Montilla, al Consell Nacional del PSC (12/12/10)

Bon dia,

Vull agrair als companys i companyes que han estat al capdavant dels comitès de la campanya, el comitè electoral. A tota la gent que ha estat treballant a la campanya, des del Jaume Collboni fins al darrer comitè de campanya en el poble més petit de Catalunya.

Moltes gràcies a tots vosaltres. Gràcies de tot cor.

Mireu, aquestes eleccions s'han celebrat en un context molt complex, segurament el més complex que hem viscut. Una legislatura que va començar de manera no fàcil, tots recordareu com es va gestar la renovació del pacte de progrés amb el Govern d'Entesa: en un context d'hostilitat, d'incomprensió (aquí a casa nostra i fora de casa nostra), per part dels nostres adversaris polítics i d'alguns dels nostres amics polítics, també.

Al llarg d'aquests quatre anys hem hagut de lluitar contra la manca de cultura de governs de coalició en aquest país per part dels partits polítics, del món de la comunicació i per part de la societat. En això som poc europeus, ho hem de reconèixer. Amb uns socis de vegades han estat més preocupats del seu 7, 8 o 9% que de governar per al conjunt del país. Nosaltres sempre n'hem estat conscients. A vegades fins i tot quan sabíem que part del nostre electorat no donava la benvinguda a algunes de les decisions que hem pres. Però ho hem fet pensant sempre en el conjunt del país.

Amb una oposició que des del primer moment, com recordareu, va intentar deslegitimar el Govern amb una crítica desaforada, de fer-ho sobre la base de prejudicis sobre el Govern, sobre el president, sobre la majoria parlamentària.

Hem hagut de treballar també en un context en què el Govern del PSOE en els temes rellevants no ens ha posat les coses fàcils: nou finançament, desenvolupament de l'Estatut, traspassos, sentència del TC. No dic que la sentència sigui responsabilitats del Govern. Processos que en la seva immensa majoria han tingut un desenllaç positiu, com el finançament o la majoria dels traspassos, però després d'un procés de negociació esgotador que el que ha comportat és desgast per al Govern de Catalunya i el Govern d'Espanya. No ho hem sabut fer bé, ni nosaltres ni els nostres interlocutors, el Govern central.

No ha estat fàcil malgrat aquest desenllaç favorable. És curiós que vivim en un moment amb més autogovern que mai, el millor finançament i la major inversió de l'Estat i en canvi un grau de desconfiança cap a l'autogovern i cap a nosaltres considerable. És fruit de molts factors, però aquesta és la realitat.

Amb uns mitjans de comunicació, públics i privats, perquè hi ha de tot, que moltes vegades ens han jutjat des d'un prejudici previ contra el Govern. I d'altres en les posicions conservadores que representen.

També amb situació en què s'ha posat de manifest una certa incapacitat de comunicar del Govern: el fet de no tenir un conseller portaveu estable al llarg de la legislatura n'ha estat una prova manifesta. En un context en què també han aflorat problemes de lideratge, que cal atribuir a qui us parla. De lideratge i de cohesió del Govern: les nevades, els incendis, la Llei d'Educació. A vegades accentuades per declaracions dels nostres socis o declaracions des de casa nostra també.

Sovint hem primat massa la gestió, aquesta gestió que queda, i he estat poc capaç de fer un relat que donés sentit i explicació a aquesta acció de Govern.

És obvi que hi ha altres elements que han pesat en aquest resultat. En la campanya hi ha coses que han estat molt encertades i d'altres millorables. Però amb una campanya de matrícula tampoc hauríem obtingut millors resultats dels que hem obtingut. Hem hagut de fer una campanya en un context d'extrema dificultat: quan va començar la precampanya, més del 50% dels nostres electors no tenien intenció de votar-nos, entre d'altres coses perquè una part mol important no volien una reedició del tripartit.

Evidentment que han passat altres factors que depenen molt menys de nosaltres: els que tenen relació amb la crisi econòmica internacional e la qual vivim. Passa a tots els Governos d'Europa i fora d'Europa. No és casualitat si uns dies després de les eleccions catalanes veiem una enquesta que dóna al PP 20 punts més que al PSOE. Són causes que tenen relació amb el context internacional en què vivim.

Les primeres eleccions després de l'arribada d'aquesta la crisi han estat les catalanes. I hem pagat els errors propis i d'altres fruit d'aquesta conjuntura internacional. Amb la dificultat que tenim quan governem a la majoria dels municipis, a Catalunya a l'Estat i sense poder assenyalar cap culpable, excepte els mercats, que no es poden sotmetre a les urnes. Sense poder assenyalar a ningú responsable, a cap Govern, i sense explicar i assenyalar suficientment aquesta nova etapa que ens està tocant viure.

Hem hagut d'aplicar polítiques d'ajust sense alternatives: retallar els sou dels funcionaris per primera vegada a la història. Ens ha tocat a nosaltres, aquest any. No hi havia gaires alternatives, però no és fàcil d'explicar. Hem hagut de fer ajustos sense alternatives, amb receptes que alguns ens poden criticar que són molt semblants a les que aplica la dreta a d'altres països. Són semblants, no iguals, però amb un escàs marge per diferenciar-nos. Es un dels problemes de la socialdemocràcia, de l'esquerra, a tot Europa, condicionats pel Govern dels mercats, per aquest procés de globalització, que no per irreversible és menys qüestionable en alguns dels seus aspectes, i amb el que això suposa de missatge d'imptència i de desesperança envers la societat i especialment cap aquells sectors que ens veuen com a defensors dels seus interessos i que de vegades no podem estar a l'alçada per aquest context.

Dic això per explicar algunes de les causes d'aquest resultat i ajuda a entendre'l en tota la seva dimensió.

I ara què? Doncs bé, en primer lloc assumir responsabilitats. Jo ja ho he fet: vaig dir que no em tornaria a presentar, vaig dir la nit electoral que no em presentaria a la reelecció com a primer secretari del PSC i prendre la decisió de no prendre possessió al Parlament de Catalunya. Crec que és el millor per al projecte col·lectiu que representem.

Ha sortit una CiU guanyadora, enfortida, que ensenyarà la seva cara més sectària, segurament. Amb una Esquerra i una Iniciativa més debilitades, amb un PP crescut de manera més aparent que real ni analitzem les dades i amb un Grup Mixt consolidat.

A nosaltres el que ens pertoca és fer oposició. És el que han volgut els ciutadans. És previsible la cantarella de CiU que anirem escoltant els propers anys: la culpa de tot seguirà sent del tripartit (la caixa buida, com si ells l'haguessin deixat plena), i si no la culpa serà de Madrid.

Hem de fer aquesta oposició, amb rigor, amb serietat, amb la mà estesa en els grans temes de país. Sense el sectarisme que caracteritza CiU. Hem de treballar per construir l'alternativa, reconnectant més amb la societat. Hem perdut connexió amb alguns sectors de manera molt clara, com el món de la cultura (ho he percebut) i d'altres. Ja tindrem temps de parlar-ne. Ens hem encongit, empetitit, i hem de ser-ne conscients.

Hem de renovar el nostre discurs i els nostres interlocutors. Haurem de preparar el Congrés de la tardor, perquè abans tenim les eleccions municipals. Per fer que aquest partit sigui obert i plural, com sempre, lluny de l'exèrcit que diuen alguns. Si a alguna ens assemblem no és a un exèrcit, perquè en un exèrcit no es discuteixen les coses ni es decideixen les coses democràticament. És un instrument i aquest partit és més que un instrument.

Un partit que ha de ser capaç de seguir sumant sensibilitats, les que hi ha i altres de noves, reforçant el projecte del socialisme, del catalanisme, del federalisme al servei de Catalunya que pugui participar de la creació d'una Espanya federal, amb un europeisme reforçat i renovat, encara que el que es veu ara no és per agafar ànims. Però no hi ha sortida fora d'Europa, no ens equivoquem.

I també una aposta municipalista clara. Perquè vénen les eleccions i sobretot perquè el nostre sempre ha estat un partit defensor del municipalisme, del Govern de proximitat de l'autonomia local. Els ajuntaments no són un ens subsidiaris, un apèndix. Tenen autoritat i autonomia en la qual creiem fermament.

Això em permet lligar ambles properes eleccions. Hem de preparar les municipals: els programes, la convenció, elegir els caps de llista, preparar les nostres campanyes... Aquestes no són unes eleccions, són moltes eleccions, i les podem guanyar si ens les treballem. Som el

partit amb més responsabilitat municipal de Catalunya i volem seguir sent la força municipalista i progressista d'aquest país.

En segon lloc, perquè hem tingut una severa derrota, però estic convençut que aquest és un partit fort i podem anar a les eleccions amb una gran confiança en les nostres possibilitats. Amb humilitat, perquè estem ferits, però ha de sortir el nostre orgull en les nostres conviccions, en la nostra fortalesa moral i política i la nostra determinació en aquest combat.

Una tercera raó: evidentment tenim problemes de marca, de projecte, de percepció pública... Però si en algun àmbit podem mostrar l'eficàcia és en el món local. Aquestes eleccions són una oportunitat per aprofundir en el nostre procés de renovació i de reflexió. Bona part del camí de renovació política cal relligar-lo a la proximitat.

Ens cal més política, però més la dels reptes i les idees que la dels partits. Les eleccions han de ser una oportunitat per intentar fer les coses millor (les actituds, els estils). Segurament no hem escoltat a la gent tant com calia, hem deixat de parlar el llenguatge de la gent, i hem deixat d'actuar i de pensar com la ciutadania reclamava i ens reclama. No podem perdre el temps. Els reptes que tenim ens exigiran tenacitat, humilitat, sacrificis i més dedicació que mai.

Estic segur que sabrem reaccionar ara al maig i a la tardor per al Congrés.

He dit molts cops que la nació comença a la casa, l'escola, al barri. Pallach deia que la nació no és un fet diví i ni tan sols una dada indestruïble de la naturalesa humana. És un fet històric, social, sotmès a totes les sinuositats del fer i desfer dels homes. Cal que siguem capaços de relligar nació i societat, amb renovades energies, retrobem part de l'energia perduda a peu de carrer. No podrem rectificar, créixer i avançar si les nostres arrels no són autèntiques i fondes.

Acabo, parlant-vos amb el cor a la mà. Amb paraules de Maria Aurèlia Capmany. En moments com el que vivim trobem a faltar el seu entusiasme, el seu i la de molts altres que ens han deixat, com Ernest Lluch.

“Mai no seré prou vella i ni prou covarda com per no tornar a començar de cap i de nou i amb les mans buides”

Nosaltres no tenim les mans buides; tenim la confiança i les esperances de molta gent de la societat catalana. Estic segur que sabrem estar a l'alçada de les circumstàncies i projectar aquestes esperances i aquests desitjos a partir d'avui.

Amb la capacitat i la confiança estic segur que novament serem capaços de tenir la confiança dels ciutadans de Catalunya i sobretot d'aquells que més ens necessiten, que ens tenen com a

